

Methicillin Resistant *Staphylococcus aureus* fertőzés (MRSA – fertőzés)

Fertőző kórokozó	Baktérium: <i>Staphylococcus aureus</i>
Tünetek	Egészséges egyéneknél tünetmentes lehet. Akik tüneteket tapasztalnak, azoknál bőrfertőzés, műtéti sebfertőzés, véráram-fertőzés, húgyúti fertőzés, vagy ritkán tüdőgyulladás formájában jelentkezhet.
Diagnózis	Laboratóriumi mintavétel és antibiotikum-érzékenységi vizsgálat.
Halálozás	Magas - ha nem a megfelelő antibiotikumokkal történik a kezelés.
Terjedés	Fertőző. Közvetlen bőrkontaktus útján terjed.
Megelőzés	Rendszeres kézmosás.
Kezelés	Számos antibiotikummal szemben rezisztens. Bár néhány antibiotikum még mindig hatásos ellene, az MRSA folyamatosan alkalmazkodik.
Története	Először 1961-ben jelentették, azóta világszerte növekszik a megbetegedések száma.

Kanyaró

Fertőző kórokozó	Vírus: <i>Paramyxovírus</i>
Tünetek	Láz, orrfolyás, vörös és gyulladt szemek, köhögés, vörös kiütés és fájó, duzzadt torok.
Diagnózis	Vérminta, valamint antitestvizsgálat.
Halálozás	Alacsony, kivéve magas kockázatú embereknél, vagy alacsonyabb jövedelmű országokban, ahol a kezelés nehezen hozzáférhető.
Terjedés	Fertőző. Köhögésből és tüsszentésből származó cseppekkel, bőrrel való vagy olyan tárgyakkal való érintkezés során, amelyeken élő vírus tapadt meg.
Megelőzés	Megelőzhető védőoltással.
Kezelés	Ágynyugalom és folyadékbevitel.
Története	A vírust először 1911-ben jelentették, és az utóbbi években drámai mértékben csökkent az előfordulása magas és közepes jövedelmű országokban, bár kisebb járványok még előfordulhatnak. Komoly problémát jelent az alacsonyabb jövedelmű országokban.

SH2 – Csoportokba sorolás – információk

Influenza

Fertőző kórokozó	Vírus: <i>Influenza</i>
Tünetek	Fejfájás, láz, hidegrázás, izomfájdalom; esetleg torokfájás, köhögés, mellkasi fájdalom.
Diagnózis	Vérvétel, valamint antitestvizsgálat.
Halálozás	Alacsony, illetve közepes. Nagyon fiatal korban és időseknél magasabb, főleg krónikus alapbetegség esetén.
Terjedés	Erősen fertőző. A vírusok belélegzése a levegőben lévő részecskékkel történik vagy közvetlen bőrkontaktussal is átvihető.
Megelőzés	Védőoltás az aktuálisan terjedő törzsek ellen.
Kezelés	Ágynyugalom és folyadékbevitel. Vírusellenes gyógyszerek időseknél.
Története	Évszázadok óta jelen van, rendszeres időközönként járványok fordulnak elő.

Szájpenész

Fertőző kórokozó	Gomba: <i>Candida albicans</i>
Tünetek	Viszketés, égő érzés, fájdalom és fehér bevonat a szájbán vagy hüvelyi irritáció fehéres folyással.
Diagnózis	Mintavétel, mikroszkópos vizsgálat és tenyésztés.
Halálozás	Nem jellemző
Terjedés	Emberről emberre, érintkezés útján (alapvetően a normál bélflóra része).
Megelőzés	A tüneteket a gomba túlszaporodása okozza, aminek gyakori oka az, hogy az antibiotikumok elpusztítják a normál bélflóra vagy hüvelyflóra védőbaktériumait. Ezért kell kerülni a felesleges antibiotikum-használatot.
Kezelés	Gombaellenes szerekkel.
Története	A nők közel 75%-ának volt már legalább egyszer ilyen fertőzése.

SH3 – Csoportokba sorolás – információk

Chlamydia

Fertőző kórokozó	Baktérium: <i>Chlamydia trachomatis</i>
Tünetek	Sok esetben nincsenek tünetek, de néha folyás jelentkezhet a hüvelyből vagy a péniszből. Megduzzadt herék és meddőség is előfordulhat.
Diagnózis	Kenet- vagy vizeletminta molekuláris vizsgálathoz.
Halálozás	Nem jellemző
Terjedés	Szexuális érintkezés útján
Megelőzés	Óvszer használat közösülés során
Kezelés	Antibiotikumokkal
Története	Először 1907-ben fedezték fel. Globális probléma, amely egyre növekszik.

Agyhártyagyulladás

Fertőző kórokozó	Baktérium: <i>Neisseria meningitidis</i>
Tünetek	Fejfájás, tarkókörtöttség, magas láz, ingerlékenység, lázas önkívületi állapot, kiütés
Diagnózis	Gerincfolyadékminta laboratóriumi vizsgálatra és molekuláris vizsgálat
Halálozás	Közepes - nagyobb a kockázat fiatalabbaknál és idősek körében.
Terjedés	A fertőzés terjed nyállal és cseppek belégzésével
Megelőzés	Számos baktériumtörzs ellen rendelkezésre áll védőoltás. Kerülni kell a fertőzöttekkel való érintkezést.
Kezelés	Penicillin, oxigén és folyadékpótlás.
Története	Először 1887-ben azonosították a baktériumot. Az alacsonyabb jövedelmű országokban rendszeresen előfordulnak a járványok.

HIV/AIDS

Fertőző kórokozó	Vírus: <i>emberi immunhiányt okozó vírus (HIV)</i> .
Tünetek	Immunrendszer leépülése, tüdőgyulladás és kültakaró-elváltozások.
Diagnózis	Vérvétel laboratóriumi vizsgálatra
Halálozás	Közepes - magas azokban az országokban, ahol a HIV-tesztekhez és HIV-ellenes gyógyszerekhez való hozzáférés korlátozott.

SH4 – Csoportokba sorolás – információk

HIV/AIDS

Terjedés	Rendkívül fertőző. Szexuális érintkezéssel, vér útján történő fertőzéssel, pl. közös injekcióstű-használattal, anyáról magzatra történő átvitelrel terjed.
Megelőzés	Szexuális kontaktus során óvszerrel megelőzhető a fertőzés.
Kezelés	Nincs gyógymód, bár a HIV-ellenes gyógyszerek meghosszabbíthatják a várható élettartamot.
Története	Először 1983-ban azonosították. Jelenleg világméretű járvány zajlik.

Mirigyláz (Csók betegség)

Fertőző kórokozó	Vírus: <i>Epstein Barr</i>
Tünetek	Torokfájás, duzzadt nyirokmirigyek, erős fáradtság
Diagnózis	Vérminta és antitestvizsgálat.
Halálozás	Alacsony
Terjedés	Nem nagyon fertőző. Közvetlen érintkezés, például csókolózás vagy közös pohárból ivás, közös evőeszköz-használat stb. során terjedhet.
Megelőzés	Kerülni kell a fertőzött betegekkal való közvetlen érintkezést.
Kezelés	Ágynyugalom és folyadékbevitel. A fájdalom csillapítására paracetamol használható.
Története	Először 1889-ben írták le. A lakosság mintegy 95%-a megfertőződik, azonban csak 35%-nál jelentkeznek tünetek. Alkalmanként helyi járványok előfordulhatnak.

Bárányhimlő

Fertőző kórokozó	Vírus: <i>Varicella-zoster</i>
Tünetek	Hólyagos kiütések a testen és a fejen.
Diagnózis	Vérminta és antitestvizsgálat.
Halálozás	Alacsony
Terjedés	Nagyon fertőző. Közvetlen bőrrel való érintkezés vagy a tüszőszéntésből és köhögésből származó cseppek belélegzése révén terjed.
Megelőzés	Megelőzés védőoltással.
Kezelés	Ágynyugalom és folyadékbevitel, egyes felnőtteknél vírusellenes gyógyszerek.
Története	Először 1865-ben azonosították. Csökken az előfordulása azokban az országokban, amelyek védőoltási programmal rendelkeznek. Máshol nincs változás.